

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 8. uri, ob posebnostih ob 9. uri zjutraj.

Izredna številka se izdaja 3. novč. (6 stotink) v mnogih oblikah v Trstu in okolici Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema u. ravn. lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uredne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglaševanja 6 st. na vrsto peti; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konjorij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konjorij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

ljna na skrajnem Vzroku

Brzotjavne vesti.

ruska ofenziva v Mandžuriji.
PETROGRAD 29. General Saharov je čeraj sporočal o podrobnostih bojev, ki so se vršili pri Sandepu. Dne 26. t. m. so Japonci pri Sandepu koncentrovali znatne vojske sile v svrhu ofenzive. Dne 27. t. m. je ruski oddelek levega krila napadel dve vasi južno od Sandepu ter je zasedel Sumapu po trdovratnem boju, ki je trajal ves dan. Dne 26. t. m. je drugi ruski oddelek zasedel več del Sandepu moral se je pa umakniti iz vasi ki je medtem pričela goreti, ker ni bilo možno zavzeti močnih utrdob brez obstreljevanja.

Južno od Sandepu je rusko konjeništvo skoro popolnoma uničilo eno japonsko stotnijo ter je vjelo sto vojakov.

Iz taborišča generala Kurokija
LONDON 29. Neka brzotjavka brez datuma iz taborišča generala Kurokija se glasi: To jutro je bilo slišati bojni šum. Rusko topništvo je na vsej črti obstreljevalo japonske pozicije. Japonski topovi niso odgovarjali razun na levem krilu, kjer se je boj ki je prejšnjega dne zvečer ponehal zopet drugega dne pričel. Radi oblakov in snega se ni moglo videti 100 korakov pred seboj in ruski topničarji so streljali v slepo. Ako so Rusi nameravali prirediti veliko bitko, sta jim to zabranila vihar in megla.

Brzotjavne vesti.

Dogodki v Rusiji.

Iz Petrograda.

PETROGRAD 29. Častniki, ki so dne 22. t. m. zapovedali strejati, so prejeli pisma, v katerih se jim preti s smrtjo.

PETROGRAD 29. Kakih 6000 delavcev raznih tovarn je pričelo zopet delati. Delavci Putilovih tovarn se utegnejo tudi kmalo povrniti na delo.

Iz Moskve.

MOSKVA 29. Tukaj je bil predp. ljudne mir. Vršila se niso nikaka naboranja ljudstva. Policija je storila vse možne korake, da vzdrži mir.

Delavci so pričeli delati v vseh tovarnah, le v šestih še niso prišli na delo.

Iz Varšave.

VARŠAVA 29. Promet na tramwaju je skoro popolnoma ustavljen. Včeraj popoldne so delavci prisilili tramwajske voze da so se morali vrniti v svoje reize. Na mnogih krajih je tramvaj tudi poškodovan. Štrajk, ki narašča, se razširja tudi na delavnice na železnicah. Ko so sinoči delavci prejeli svojo plačo je pričel štrajk v vseh tovarnah. Manifestantje so v trumah hodili po mestu. Do spopadov

ni prišlo. Sedemdeset oseb je bilo aretovanih. Ob 6. uri zvečer so bile prodajnice zaprte. Zaprte so tudi šole. V San-sari bodo jutri baje petrograjski odposlanci organizovali štrajk na železni ci.

Koloman Szell na Dunaju.

DUNAJ 29. Bivši ogrski ministerski predsednik Koloman pl. Szell se je včeraj predpoludne mudil na Dunaju. Popoldne se je zopet vrnil v Budimpešto.

Vojna.

Koliko ladij je izgubila Japonska?

Londonški list „Morning Post“ poroča da je japonsko vojno ministerstvo izdalo izkaz ladij, ki so se pred Port Arturjem izgubile. Potopilo se je 17 raznih vojnih ladij in 9 transportnih ladij. Parniki s katerimi so poskušali zapreti vhod v luko niso tu všteti: dve torpedovki so zadele ruske granate, druge ladije so se pa potopile. Tekom enega leta so Japonci zaplenili 23 parnikov.

General Steselj.

General Steselj in njegovo spremstvo je na parniku „Avstralija“ odpotoval iz Sangaja dne 20. t. m. Pričakuje se, da dospe parnik v Marsiljo dne 20. februarija. Iz Port Saida prepelje posebna ladija ruske častnike v Odeso.

Iz Vladivostoka.

Londonški list „Daily Telegraph“ poroča iz Tokija od 24. t. m., da je neki iz Vladivostoka v Moji dospeli parnik sporočil da je križarka „Rosija“ popravljena, „Gromoboj“ pa da se nahaja v doku. Flotila torpedovk šteje 23 ladij.

Čete v vladivostoškem vojnem okrožju.

Po sedaj znanih podatkih se nahaja v vladivostoškem vojaškem okraju 52 000 vojakov z 68 topovi.

Po krvavih dogodkih v Petrogradu.

Pravimo: po dogodkih. Kajti vse vesti iz Petrograda potrjuje, da sta se tjakaj povrnila mir in red, da se je razburjenje poglobilo, da se delavci vračajo na delo in da se — jasni glede postanka in naravi velikih žalostnih dogodkov. Takoj prvi dan ko smo doznali o teh dogodkih, to je minoli terek, smo mi izrazili svoje mnenje v daljšem članku. Osobito smo poudarjali svoje uverjenje: da so izvenruski krogi porabili priliko, da bi v tem kritičnem momentu, ko je Rusija angažirana na zunaj, provzročili veliko zadrego na znotraj: da so ti krogi potom notranjih nemirov v Rusiji hoteli doseči isti namen, katerega ne morejo uresničiti Japonci na bojišču; da so bili sinovi ruskega naroda, izlasti

preživim te ljubezni, nikdar se ne dotakne druga možka glava mojih ustnic. Zaupam v Boga, v tebe, mati usmiljenja, da nasprotna sila ne održe srca od srca. Ali, ako je božja volja, da trpiva da nam zla usoda usodi zlo, nositi hočem da nesrečno ljubezen v svojem srcu kakor svete moči v zlati skrinjici do groba, in to telo dam tebi, devica čista, v devištvu do smrti. Berislav, tovariš mojega srca, vsprejmi to belo rožo, posvečeno Materi Božji. Deni jo za srce svoje, nosi jo zvesto. Nikdar ne poda ta roka cveta drugemu moškemu, nego Berislavu. Nosi jo in ne vrni jo prej, dokler ne položim na roko poročenega venca. To bodi obljubljeno in zaobljubljeno med nama to bodi trdno, drugače naj ne gledava nikdar lica božjega.

— Bog čuje, ljudje ne čujejo kjer sta dve srci prepleli svoj koren na veke. Nikdar ne objame ta roka druge ženske razun tebe a objame tebe za vedno, ko se bo nad domovino to raztezala blaga oljka miru.

delavci le nedolžne in zaslepljene žrtve, ker so jih voditelji teh dogodkov pustili v nejasnem, ker jim niso povedali vseh svojih namenov. Posebno pa smo poudarjali, da je bilo početje voditeljev nasproti delavcem toliko brezvestneje, ker so (voditelji namreč) morali dobro vedeti da bo veliko žrtev brez upa zmage, in da oni ne želijo — smo rekli — organizacije, ampak popolno desorganizacijo in kakor posledico temu, pogubo Rusije.

Kako prav smo imeli s trditvijo, da so bili delavci v nejasnem glede vseh namenov gibanja, to so potrjale pozneje celo razne vesti v rusofobskih listih — opozarjamo posebno na „N. Fr. Presse“ — ki so priznavali da se je jeza delavcev začela obračati proti nekaterim voditeljem, ker da so delavci znali le o zahtevah, ki se tičejo položaja delavstva, a niso nič vedeli, o tistih absurdnih zahtevah politične narave. Izlasti se je kričalo, ker car ni hotel vsprejeti tiste ogromne deputacije.

Praska „Politik“ pravi na to povsem primerno da bi se celó predsednik francoske republike dvakrat premislil, predno bi vsprejel tako deputacijo. Le videz da je bil, da se hoče ta masa zaupno obrniti do carja ker v resnici je bila to zavedena in fanatizirana masa. Voditelji da so tudi prav dobro vedeli, da car ne more vsprejeti take deputacije, oni da so hoteli imeti le demonstracijo, o kateri so tudi vedeli, da se mora izvršiti krvavo. Hoteli so imeti krvi, da bi ta prelita kri nedolžnih žrtev se le razburila maso. To je eden voditeljev odkrito pripoznal v nekem nemškem listu rekši, da se mora pretrgati vez med carjem in narodom, da v krvi izgine dinastija Romanov, in da se revolucija zaključi v Rusiji z republiko.

To je bilo menda dovolj jasno govoreno. Tu je jasno pripoznan pravi namen in je pripoznano da se je z uprizorjenjem teh dogodkov se le hotelo ustvariti razpoloženje, o katerem se je prej toliko zatrjalo, da korenini v masah in da se sedaj eruptivno pojavlja.

Obžalovati je nesrečne žrtve prelito človeško kri. Ali bati se je še nekaj drugega. Po analogijah, ki jih nahajamo v zgodovini Rusije, se je bati, da navstane za mase še ta škoda, da ti dogodki zakasne izvedenje toli potrebnih in že obljubljenih reform.

Zgodovina Rusije pripoveduje, kako je car Aleksander II., izvršivši že mnoge človekoljubne reforme, podpisal ukaz za zbor plemenitašev v namen nadaljnjih reform v svobodnostnem smislu, a je bil prav istega dne — žrtev groznega atentata. Posledica je bila ta, da je prišla do moči stranka sovražna reformam, in da o izvedenju nakan plemenitega Aleksandra

Dolg živ poljub je potrdil to zaobljubo. Poljublajoča se, objemajoča se, stala mlada pred čudotvorno sliko, a nad glavama jima je trepetal plamenček večne svetiljke podobno zvezdi.

— Na veke moja! je šepnil Berislav.
— Na veke tvoja! je šepnila Angelija usmevom na ustnih ter položila glavo na njegove prsi.

— Amen! Amen! se je odzval za mladima jasen mladosten glas, a na pragu cerkvice se je prikazal kralj Karlo in poleg njega škof. „Evo sreče!“ je nadelaval kralj in se smejal, videči zadrego mladih. Škof mi je hotel pokazati čudotvorno sliko Matere božje, da opravi molitev pred njo. Drugi so me prehiteli, moram čakati. Seveda, mladi imajo nujne posle, škof!

— Zaročenca sta, kralj. je odgovoril škof.

— Mladi Paližna in nečakinja tvoja ne res gospod škof? ban Ivaniš mi je govoril o tem. Rekel mi je kako te je hotel Gor-

II. ni bilo niti govora več, dokler ni zavlada — sedanji car, katerega bi, a hoteli istotako utopiti v krvi. Ali ni možno, da bi enako nasilje imelo enako posledico?!

Domače vesti.

Včerašnji občni zbor političnega društva „Edinost“ se je vršil ob mnogobližni udeležbi. Zbor je otvoril podpredsednik dr. Otokar Rybář z govorom, v katerem je z navdušenjem in ljubeznijo načrtal neminljive zasluge odstopivšega predsednika tega društva, gosp. prof. Matka Mandića ter je predložil zborovalcem v ži ih barvah, kolike hvaležnosti smo dolžni temu možu mi, tržaški Slovenci. Na predlog govornika je zbor viharinimi klici „živio Mandić“ izražal zaslužnemu možu svojo hvaležnost in je ob enem naložil novemu odboru, naj razmisli o načinu kako bi se še drugače na primeren in dostojanstven način dalo izraza tej hvaležnosti. Na predlog zborovalca Repa se je volitev novega odbora izvršila „per acclamationem“ in so bili izvoljeni:

Predsednikom: Ivan Goriup; odborniki: dr. Gustav Gregorin, dr. Otokar Rybář, dr. Josip Abram, dr. Edward Slavik, Anton Bogdanović, Makso Cotic, Josip Negode Sv. Ivan, Anton Miklavc Sv. Marija Magdalena Namestniki: Stanko Godina Sv. Ivan, Anton Sanein Drejač Škedenj, Drag. Pertot Barkovlje, Valentin Cibic Prosek, Ferdinand Frluga Opčina, Josip Urbančič Bazovica. Martin Koš ta Sv. Križ, Martin Pečar Lonjer. Pregledovalca računov: Gračijan Stepančič in Ivan Prelog.

Ob točki eventualia se je oglašilo več govornikov in je bila razprava živahna. O točki „Vseučiliščno vprašanje in tržaški Slovenci je poročal g. dr. Rybář, in so mu zborovalci — izlasti na mestih, kjer je govoril na adresu kranjskih rojakov — pritrdjevali burnimi klici in ploskanjem. V razpravo je posegel tudi zborovalec Škrl, ki je obžaloval, da hočejo rojaki na Kranjskem z razdorom med seboj dosežati tako visoke cilje. Govornik je pozival voditelje tržaških Slovencev, naj prav pridno vtikajo svoje prste v vseučiliško vprašanje. Na to je novi predsednik g. Goriup zaključil zborovanje. Podrobneje poročilo pride.

Po občinskih volitvah v Pull Naša vred a tovarišica „N. Sloga“ beleži z velikim zadoščenjem vseh, ki ga je dosegla hrvatska stranka s svojim prvim nastopom. Ti dnevi ostanejo neizbrisni v zgodovini narodnih borb med tlačnimi Slovani v Istri in brezobzirnimi Italijani v izbiranju sred tev. Italijanom in njihovim vplivnim, a nepoklicanim c. kr. pomagačem je pokazal naš narod, da je sit robskega jarma usiljenih nam brezdušnikov in gaziteljev vsakega poštenja in morale...

janski po svojem sinu zvašiti na limanico. Pa dobro. Lepo sta se našla. Sedaj se mi svita pred očmi. Moj Neapelj ima lepih ženskih glav in tvoji hrvatski vitezi niso bili pretrdega srca, samo mlademu gospodu Paližni ni ugajalo na mojem dvoru. Od njega so se odbijale oči neapeljskih krasotic, kakor strele od oklopa. Sedaj vem čemu naj bi čebela letala po cvetju, ko ima v panju medu? To mi je drago. Moja milost vama bo v zaščito. Ako daš Bog, da pomirimo te naše kraljevine, poročiti hočemo mlade, to je, ti ju poročiš, škof Pavel, jaz pa bom kumoval. Drugače naj ne bo. A čudotvorno sliko si ogle damo jutri, ker vidim, da inasta mlada še polno tega prositi.

— Ali kralj! je nasprotoval škof.
— Pojva! Naša volja je to, naša zapoved škof. Jaz umejem to, jaz tako želim! se je nasmehnil kralj, in preje nego sta zaročenca v svoji sramožljivosti mogla s regovoriti besedo, je odvel kralj škofa Pavla seboj. (Pride še.)

PODLISTEK.

115

Prokletstvo.

Zgodovinski roman **Argusta Šenoe** — Nadaljevali
in dovršil **I. E. Tomić.**

(Preve) **M. O. — 6.**

XII.

In Angelija se je dvignila brzo, pristopila k sliki položila tri prste nanjo.

— Tudi mene čuj Marija sveta, je rekla svečano, odklonila sem neljubega prositelja, nisem hotela skočiti se svojim srcem v kruto robstvo neljubezni. Nisem se hotela ne lagati ne hliniti za sja in bogatstvo. Temu človeku se udajam popolnoma, od srca in duše. Poljubila sem ga pred teboj, a ta čisti poljub, ki ga je blagoslovil tvoj usmev, naj bo v pečat večne ljubezni. Rotim se pred teboj, da nikdar ne

Italijanska komora je grozno poparjena in obdolžuje Hrvate kakor krivce na njenem porazu. Mi pa — pravi — Naša Sloga — sporočamo — častitljivo in Italijanom, da nas bodo skoro še bolj obdolževali. Plačati, in drago bo morala plačati vse hudo, kar je počenjala skozi leta in leta na škodo našega naroda in jezika.

Pred svojim pragom naj bi pometali Italijani tu in v kraljestvu. Ravno te dni smo povd-rjali mi, ksko more na Ruskem jeden Tolstoj svobodno propagirati ideje, ki so v dijametralnem navzkrižju z uredbo ru-ke države. Kako pa da so v svobodni konstitu- cionelni Italiji obsodili znanega odličnjaka socijalne demokracije Enrico Ferrija na 14 mesecev ječe. Sedaj pa čitamo po listih vest, ki še drastičneje ilustrira svobodo v kon- stitucionelni Italiji. Celo pri nas v Avstriji se redkokdaj dogaja, da bi par lament koga izročil v sodno proganjeje radi političnih deliktov. Sedaj pa čitamo po listih, da se je italijanska komora, torej faktor, ki posebej bistvo konstitucionalizma, izrekla za aretacije Ferrija. Haló, kar vas je v Trstu italijanskih svobodoljubov in ob sojevalcev ruske nesvobode, bodite vendar enkrat dosledno liberalni in dvignite se pred italijanski konzulat s protestom proti tej ita- lijanski — nesvobodi.

Samo za — Italijane! Na večeršnjem protestnem shodu, ki so ga s leali tukajšnji »socijalisti«, se je dogotilo nekaj, kar sprav- lja sklicatelje in njih stranko v zelo — in- ternacionalno luč!

Delavec, ki je bil navzoč na tem shodu, nam poroča, da je Pittoni v svojem govoru podeljeval ruskemu carju vse mogoče sramo- tilne naslove in da je vladni zastopnik to tudi dopuščal.

Ko je nekdo zahteval, naj se na shodu govori tudi slovenski, je nastal n popisen višri! kričali so: Tukaj je gl da išče le za- lahbe, »Fora i scavi! itd. Zraven tega so laški »compagni«, ko so čuli, da cela masa Slovanov zaklepa, da se razpravlja v njih (slovenskem) jeziku — začeli hrupno zapu- ščati gledalce! Resolucija stavljenja po Pit- toniju ni prišla na glasovanje.

Več o tem znamenitem shodu sprego- vorimo pozneje.

P. S. Obhod po mestu je bil zelo klavern.

Preteča nevarnost. Pijejo nam: V ulici Salita al fonte se nalaja zid, ki mora biti zelo star. Ker je po tem zidom prostor, kjer navadno grao otroci in ker ti otroci vedno izpodkopljuje omenjeni do 2 . vi- sok zid, je ta zid postal zelo nevaren za otroke in tudi za vse one, ki hodijo mimo rečenega zidu. Zid, o katerem govorimo, je nagnjen že toliko, da se v slučaju dežev- nega vremena kaj lahko podere. Oni, ki so poklicani, da skrbijo za javno varnost, naj si ogledajo opisano zidovje.

V pretepu. Sinoči okoli 10. ure so se sprli pivec neke krme v ulici sv. Jakoba v starem mestu. Nastal je precej hud prepir, katerega j — šel mirit krčmar, 29-letni Matej Ivanovič. Priletel mu je pa v desno roko kozarec, ki mu je tako h do ranil da je moral iti na zdravniško postajo kjer mu je zdravnik zašil rano.

— 25-letni točak Alojzij Lučič, stanu- juči v ulici Benvenuto št. 5, je prišel sinoči o polnoči na zdravniško postajo. Imel je veliko rano na čelu. Povedal je, da je bil v neke krčmi blizu k lodvora, kjer je bil nastal pretep med piveci. Med pretepom mu je pa priletela v čelo steklenica ter ga tako ranila. Tudi njemu je zdravnik zašil rano.

Loterijske številke, izžrebane dne 28. januarja:

Gradec	34	42	70	39	35
Dunaj	2	1	27	05	84

<>>

Razne vesti.

Piramide pri Kairi v Egiptu. Čhopova piramida je iz leta 3733 pred Kristom. Visoka je 137 metrov. Vsebinsa njenega zidovja znaša 2,325.000 kubičnih metrov. Da bi se to zidovje odpeljalo, bi trebalo 55.000 naj- večih ladij in dalo bi se iz njega zraditi, kakor se zatrjuje, obmejen zid, ki bi segal okolo vse francoske. Cerkev sv. Petra v Rimu je visoka 131 metrov, imela bi torej prostora v piramidi. Piramido je skozi 20 let gradilo 100.000 ljudi.

Chefrejeva piramida iz leta 3666 pred Kristom je visoka ne a na 136 met., Menkarjeva iz leta 3633 pred Kristom

pa 62 metrov. Sfinga je vsekana iz skale ter obrnjena proti vzhodu. Obraz Sfinge je širok 4 metre in 15 centimetrov, skupna dolgost Sfinge iznaša 50 metrov, višina od glave do tal 20 metrov.

Draga krava. Neki berlinski mlekarški list poroča, da so v Ameriki prodali neko kravo za 900 dolarjev, kar iznaša 4500 kron. Krava je bila šest mesecev na poskušnji, a telom tega časa je pojedla 1888 kilogramov najrazličnejše krme in dala je 2544 litrov mleka, iz katerega so izdelali okoli 160 kilo- gramov masla.

Darilo na padec ministerstva. Neki pa- riški list je stavil mesec septembra 1902. vprašanje: Kdaj pade ministerstvo Combe- sovo? Na to vprašanje je bilo odgovorilo 8196 čitateljev. Tretjina je prerokovala, da pade ministerstvo leta 1902., večina se je odločila za leto 1903. Tako so podednjevali ministerstvo Combesovo! Najdrznejše preroko- vanje se je glasilo na 10. novembra 1906. Vendar je en čitatelj prav uganil leto in dan pad-a: in ta dobi sedaj d rilo več tisoč fran- kov, ki ga je bil list razpisal.

Sueski kanal. Dne 5. januarja 1856. je bila izdana koncesija za gradnjo kanala na 99 let; potem pripade kanal Egiptski državi. Gradnja je trajala 10 let (od 1859 do 1869). Stroški otvorenja so iznašali 20 milijonov fran- kov. Železnica Ismaila-Port Said teče para- lelno s kanalom, ki je 160 kilometrov dolg. Globok je kanal 8 metrov, širok 58 d. 100 metrov, na dnu je širok 22 metrov. Stroški za gradnjo so do leta 1887. iznašali okroglo 488 milijonov frankov. Leta 1872. je iznašal prebitek 2 mil. fr., l. 1901. pa ž 74,675.000 frankov. — V zadnjeimenovanem letu je pasiralo kanal 3699 ladj. Od teh jih je bilo 2075 angleških, 511 nemških, 281 francoskih, 230 holandskih, 138 avstrijskih in 129 ruskih. Za vsako ladjo se plačuje 8 in pol frankov za netto tolenato, za vsakega potnika mora plačati ladija 10 frankov. Vožnja po kanalu traja 16 ur, v nočnem času nekaj več. Na gradnji je delalo 25.000 ljudi; 1600 kamel je za iste dovažalo pitno vodo. Vsakdanji stroški za vodo so iznašali 8000 frankov.

Mohorjeva družba in nje naloga.

(Dalje.)

Ob enem z Mohorjevo družbo eksis- tirja v Celovcu tudi Josefs-Verein. Ta »fe- rajn« je zasnovan popolnoma kakor Mo- horjeva družba. Za i gld. daja istotako 6 knjig, koledar, povesti, narodno-gospo- darske knjige etc. Je popolnoma katoliško društvo, kakor Mohorjeva družba. Mislimo si razmere v Koroški. Mislim, da se ne motim, če trdim, da ni brez pomena — kakor tudi za Mohorjevo družbo ne — da ima ta »ferajn« svoj sedež v Celovcu. Ako je ta družba za vso južno Nem- čijo, zakaj je prišla ravno na slovensko mejo? Vstanovila jo je nemška narodna potreba kakor nasprot- nico Mohorjevi družbi. V verskem oziru seveda stopati vstric, a v narodnem kolidirati. Vstanovili so jo duhovniki, re- cimo za Nemce, kar je prav, saj tudi nemški kmet ima iste potrebe, kakor naš. Toda pomislimo: »Josefs-Verein« ima sedaj že 119.000 društvenikov. Utravistične nemške šole uče koroškega kmeta čitati nemško slovensko n.e. Generacija, ki zdaj stopa v življenje, se torej ne bo na- ročala na Mohorjevo družbo, ampak na »Josefs-Verein«, ki mu daja za isti denar isto, pa zna vsaj čitati. In, da umeje tudi nemški, zato že skrbi koroško javno mne- nje, ki se je rodilo iz mlačnosti, ki je vanjo prešla vsa Koroška, kakor bolnik, ko vidi, da mora umreti. In v isti mla- nosti, se mi zdi, je naša družba. Ali ne vidimo, da preti tu velika nevarnost tako družbi kakor narodu prav v kraju, kjer je sedež družbe?! V take kraje bi se za čas, dokler se razmere ne izboljšajo, dokler se ne okrepi naša moč na Koroškem, morale čim več razširjati Mohorjeve knjige. In to bi morala biti skrb družbe, kajti, kjer du- hovnik ne bo naroden, čitale se bodo knjige »Josefs-Verein«-a, ne pa Mohorjeve družbe, in cele vasi padejo za vselej. Le- tošnji prirastek v krški škofiji še ne jamči, da ne moremo nekoč pasti nizko, nizko... Morale bi biti zato knjige, ki imajo za ob- mejno ozemlje privlačno silo, koliko pa se je v tem storilo? Strinjam se z besedami prof. Trinka, ki piše v začetku spisa v le- tošnjem »koledarju«: «... jaz mislim, da se mora spoznanje širiti tako ... najprej

začnimo pri sebi in spoznajmo sebe in svoje in potem druge po vrsti, kakor so nam bolj ali manj bližnji in sorodni». Zato je njegov članek zelo umesten, zdi se mi pa, da se ga za takega ni smatralo. Vem, kako naše ukaželjno ljudstvo gre rado po svetu in sliši od daljnih narodov. Ob tem pa bi družba, ako ustreza temu (kar je že parkrat častno storila), ne smela pozabiti buditi ljubezen do domačega in kazati vedno in povsod razmere našega naroda na ob- mejnih krajih in to v obliki, da bi vzbujala zavest: zakaj pa je tako?! S tem bi vzbujala tudi na mejah ljubezen do narodnega, kar bi bilo tudi nji na korist. Vzbujala pa bi tudi v notranjosti naroda zanimanje za obzemlje in za kričeče razmere na mejah, da, seveda, kdo bo pa razširjal »patrijo- tičen« čut, če se Mohorjeva družba temu posveti? In vendar je to nje — naloga, bolj nego prvo... Tudi to je v njenem namenu, ki je, da se razširjajo med Slo- venci knjige. In to ni prav nič proti ver- skemu duhu, saj je oboje združljivo... (Pride še.)

Dr. N. Fertilio

»specijalist za bolezni nosa, grla in ušes.

Ul. Torre bianca 45

(Vogel Torreinte).

TRST.

ORDINUJE: od 10—12 predp. 3—4 pop. od 4—5 pop. brezplačno.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogel ul. Torreinte.)

Zaloga izgotovljene obleke

za gospode, dečke in otroke.

Velik izbor suknenege blaga za obleke po meri. — Bogat izbor površnikov, ulstrov, ranglan, plaščev in havelokov po tovarniški ceni.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“

ul. nuove št. 5. Poste (vogel ul. Torre bianca)

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo

obleči, naj se poda v

prodajalnico

izgotovljenih oblek

Barriera vecchia 5

kjer se vsaki dan izdeluje obleka

v lastni krojačnici.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carin- skega urada in skladišč, c. kr. priv. lloyd orož, c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Polju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato za- logo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljša voščilo (biks)

Fredin

Cene nizke Postrežba točna.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefona št. 847. Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Pohištvo predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge. Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena skladišča.

Edini tržaški zavod za ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM-CLEANER“.

Točna postrežba in nizke cene.